

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2026-688

18.6.2026

Eir Forsäkring AB

Lystbåt/fiskebåt

Skade på båt – plutselig skade?

Det oppstod skader på styrbord og babord side på sikredes RIB-båt. Foretakets takstmann mente at skadene på styrbord side skyldtes at båten hadde kommet i klem, og at denne skaden derfor var dekket av forsikringen. Når det gjaldt skaden på babord side, mente takstmannen at denne skyldtes at limet hadde løsnet grunnet slitasje. Foretaket dekket skaden på styrbord side, men avslo dekning for skaden på babord side. Sikrede var uenig i foretakets vurdering og anførte at skaden på babord side var en følgeskade av klemskaden på styrbord side, og ikke et resultat av slitasje. Foretakets takstmann avviste sikredes teori om årsakssammenheng. Sikrede innhentet deretter en fagkyndig uttalelse. Den fagkyndige mente at det var sannsynlig at skaden på babord side skyldtes en ytre påvirkning og var en følge av skaden på styrbord side. Nemnda kom til at sikrede ikke hadde sannsynliggjort at skaden på babord side oppstod «plutselig», og viste til at taksten fremlagt av sikrede ikke i tilstrekkelig grad sannsynliggjorde at foretakets takst var gal.

Saksfremstilling

Sikrede har tegnet en forsikring med følgende vilkår:

5. Hvilke skader som omfattes

5.2 Kasko

Alle ytre farer som fører til tilfeldig og plutselig fysisk tap av eller skade på båten og det utstyr som fremgår av forsikringsbeviset.

5.3 Hvilke skader som ikke omfattes

F. Tap, skade eller omkostninger som er forårsaket av slitasje, gradvis forringelse, mangel på nødvendig vedlikehold, mekaniske feil, forvitring, samt skader forårsaket av insekter, skadedyr, fuktighet eller marine organismer.

Det oppstod skader på styrbord og babord side på sikredes båt. Sikrede meldte inn skadene den 15.7.25.

Foretaket rekvirerte takstmann til å undersøke båten. Når det gjaldt skadene på styrbord side, skrev verkstedet til takstmannen at det hadde oppstått diverse klemskader/ytre skader som blant annet hadde førte til at duken hadde løsnet og pong lakk luft. Angående skadene på babord, mente takstmannen at de skyldtes et kjent problem hvor innliming mot step løsnet. Han mente at dette var en følge av elde/forringelse på sammenføyningen. På bakgrunn av takstmannens vurdering dekket foretaket skadene på styrbord og avslo dekning for skadene på babord.

Sikrede var ikke enig i takstmannens vurdering av skadene på babord. Sikrede mente at skadene på styrbord og babord side måtte være forårsaket av samme årsak. Ifølge sikrede kunne skaden på babord side ha oppstått ved en kraftoverføring fra kraften som var påført styrbord side. Sikrede mente at tvil om årsakssammenhengen måtte komme ham til gode.

Foretaket innhentet en tilleggsuttalelse fra takstmannen. Han avviste sikredes vurdering av skadeårsak:

(...) jeg har lest over din hypotese og kan med 100 % faglighet si at det ikke er årsakssammenheng – disse modellene har også flere luftkammer og overtrykksventiler.

Disse lim-slippene ved step er en veldig kjent problemstilling og oppstår allerede så tidlig som etter 3-4 år på enkelte modeller og andre utløses det i årene deretter. Det er manglende vedheft på limet som er utfordringen her til lekkasjer ved sammenføyninger, dette blir påvirket av blant annet sollys og temperaturer samt lufttrykket i tuben under dem aktuelle omstendigheter.

På bakgrunn av takstmannens uttalelse fastholdt foretaket avslaget.

Sikrede innhentet deretter en bekreftelse fra M AS, hvor det fremkom at sikredes båt ikke hadde overtrykksventil. Sikrede innhentet videre en ny fagkyndig uttalelse, hvor det fremgikk at det var mest sannsynlig at skadene på babord side var en følge av en ytre påvirkning og skader påført båten på styrbord side.

Sikrede har i det vesentlige anført at foretaket må dekke skadene på babord side. Sikrede viser til at skadene på babord side ble avdekket to dager etter skadene på styrbord side. Skadene har gitt identisk skadeutslag, hvor duken har løsnet fra steppet og resultert i lekkasje. Sikrede bestrider ikke at limforringelse kan forekomme, men det avgjørende må være om forringelsen er fremskyndet eller utløst av den dekningsmessige skaden på styrbord side. Sikrede mener at skaden på babord side er en følgeskade av den godkjente skadehendelsen. Han viser til den korte tiden som gikk mellom oppdagelsen av skadene, det identiske skadeutslaget og den konstruksjonsmessige nærheten. Sikrede mener at takstmannens vurdering av årsakssammenheng er svak. I forbindelse med nemndbehandlingen viser sikrede til den nye fagkyndige uttalelsen og anfører at denne sannsynliggjør at skaden på babord side er dekningsmessig.

Foretaket har i det vesentlige anført at sikrede ikke har krav på erstatning for skadene på babord. Sikrede har ikke sannsynliggjort at det har oppstått en plutselig skade, jf. vilkårspkt. 5.2. Videre har forsikringen unntak for skade som følge av slitasje og elde. Sikrede har ikke fremlagt fagkyndig dokumentasjon som tilsier at takstmannens vurdering er feil. Det må derfor legges til grunn at elde og slitasje er skadeårsaken.

Sekretariatets vurdering:

Nemndas sekretariat avgjorde saken med delegert avgjørelsesmyndighet, jf. lov om godkjenning av klageorganer for forbrukersaker § 22, jf. punkt 11 i Finansklagenemndas saksbehandlingsregler. Sikrede fikk ikke medhold:

Spørsmålet i saken er om du har krav på erstatning for skader på båtens babord side.

Det er forsikringsavtalen med tilhørende vilkår som regulerer omfanget av foretakets ansvar. For at du skal ha krav på erstatning må skaden således falle inn under vilkårenes dekningsbeskrivelse og heller ikke omfattes av forsikringens unntaksbestemmelser.

Videre følger det av sikker rett at det er sikrede som har bevisbyrden for at det foreligger et forsikringstilfelle, jf. Høyesteretts avgjørelse inntatt i **Rt. 2002 s. 1517**. Det er derfor du som må sannsynliggjøre at det har oppstått en skade som foretaket svarer for, se eksempelvis **FinKN 2017- 310, 2020-263 og 2022-10**. I førstnevnte avgjørelse uttalte nemnda blant annet at:

Sikrede har bevisbyrden for at det foreligger en dekningsmessig skade, og han har ikke fremlagt dokumentasjon som tilsier at selskapets takstrapport er gal.

Vilkårspkt. 5.2 og 5.3 er relevante i din sak. Vilkårspkt. 5.2 angir at følgende skader er dekket av forsikringen:

Når det fremgår av forsikringsbeviset at denne dekningen er inkludert, omfatter forsikringen i tillegg til dekningene under punkt 5.1.:

Alle ytre farer som fører til tilfeldig og plutselig fysisk tap av eller skade på båten og det utstyr som fremgår av forsikringsbeviset.

Videre fremgår det av vilkårspunkt 5.3 at forsikringen ikke dekker skade som er forårsaket av 'slitasje' og 'gradvis forringelse'.

Etter forsikringsvilkårene er det et krav om at skaden oppstod 'plutselig'. Spørsmålet er så om du har sannsynliggjort at skadene på babord side oppstod 'plutselig'.

Formuleringen 'plutselig' betyr at skaden oppstår raskt i motsetning til over tid, men sier ingenting om hvor fort skaden må oppstå. I HR-2024-2024-A, uttalte førstvoterende følgende om uttrykket:

Uttrykket 'plutselig' betyr at skaden skjer fort, med lite eller intet forvarsel, se Bull og Wilhelmssens Forsikringsrett side 250. Det er i langvarig nemndspraksis lagt til grunn at skader som utvikler seg gjennom én dag eller 12 til 13 timer faller innenfor uttrykket 'plutselig', mens skader som utvikler seg over lengre tid, faller utenfor, se FinKN-2024-723. (avsnitt 53)

For å avgjøre om skaden har oppstått 'plutselig', må sekretariatet ta utgangspunkt i de fagkyndige uttalelsene som foreligger i saken, jf. eksempelvis FinKN 2018-707. Årsaken til det er at vi ikke har fagkyndig kompetanse på båt. Vi kan derfor ikke gjøre en selvstendig vurdering av skadens utviklingstid eller skadeårsak.

Det er innhentet én fagkyndig uttalelse om skadeårsak i saken. Takstmannen mente at skadene på babord side skyldtes et problem hvor innliming mot step løsner. Han mente at dette var en følge av elde/forringelse på sammenføyning. I en tilleggsuttalelse har han avvist din teori om årsakssammenheng mellom skadene på babord og styrbord side med 100 % sikkerhet. Han utdypet at skadene på babord side skyldtes at manglende vedheft på limet medførte lekkasjer ved sammenføyninger, og at dette var påvirket av sollys, temperatur og lufttrykk i tuben. Når uttalelsene leses i sammenheng, forstår sekretariatet det slik at limet har løsnet over tid grunnet slitasje/elde. Ut fra uttalelsen må det derfor legges til grunn at skaden ikke oppstod 'plutselig'.

Du avviser imidlertid at takstmannens vurdering er riktig og viser til flere forhold som tilsier at det er årsakssammenheng mellom skadene på styrbord og babord side. Det er også innsendt en e-post fra en marina, hvor det fremkommer at din båt ikke har overtrykksventil. Sekretariatet kan imidlertid ikke se at marinaen har uttalt seg om hvordan skaden på babord side oppstod. Du har følgelig ikke innsendt noen fagkyndig uttalelse som underbygger ditt syn på skadeårsaken. Sekretariatet minner om at vi ikke har fagkyndig kompetanse, og vi må derfor legge til grunn den innhentede fagkyndige dokumentasjonen i vurderingen av skadeårsak. I fravær av fagkyndig dokumentasjon har du ikke sannsynliggjort at på babord side skyldes samme årsak som styrbord side.

Nemnda har også vurdert flere saker som ligner på din tidligere. Vi viser eksempelvis til FinKN 2017-785, hvor sikrede anførte at det hadde oppstått en lekkasjeskade etter påkjørsel av et tau. Takstmannen avviste at det var årsakssammenheng mellom påkjørselen og skaden. Sikrede var uenig i takstmannens vurdering, men hadde ikke fremsatt noen fagkyndig dokumentasjon som beviste årsakssammenheng. Nemnda ga foretaket medhold og viste til følgende:

Sikredes kaskoforsikring omfatter 'skade som følge av annen tilfeldig, plutselig ytre hendelse'. Ifølge skaderapporten av 14.8.17 var det ikke årsakssammenheng mellom påkjørselen av rusetauet 3.8.17 og skadene, og rapporten konkluderer med at 'Det er tæringsskader på drevets drivknote, svinghjul, starter og tilhørende opplagringer som følge av korrosjon'. Dette bekreftes av takstmannen på telefonen den 17.8.17 og i kommentaren fra takstmannen datert 10.10.17. Sikrede har bevisbyrden for at det foreligger en dekningsmessig skade, jf. bl.a. FinKN 2017-310, og nemnda kan ikke se at dette er dokumentert i denne saken.

Samlet har du ikke sannsynliggjort at skaden oppstod 'plutselig', jf. vilkårspkt. 5.2. Du har følgelig ikke krav på erstatning.

Etter dette har vi kommet til at klagen ikke kan føre frem.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet til nemnda er om sikrede har krav på erstatning for skade på båt.

Nemnda slutter seg enstemmig til sekretariatets konklusjon.

Sikrede har i ettertid fremlagt ny takst med konklusjon om at skaden på babord side «mest sannsynlig» er en «følge av ytre påvirkning» og skader påført båten på styrbord side. Det er uklart for nemnda hva som er forholdet mellom «ytre påvirkning» og skader «på styrbord side». Foretakets takstmann opprettholder sin vurdering og peker på at det overhodet ikke er andre skader på motsatt side som er relatert til den dekningsmessige delen av skaden. Nemnda viser også til at takstmannen tidligere har uttalt at han «kan med 100 % faglighet si at det ikke er årsakssammenheng». Slik saken er opplyst kan nemnda ikke se at taksten fremlagt av sikrede i tilstrekkelig grad sannsynliggjør at foretakets takst er gal.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (bransjerepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).